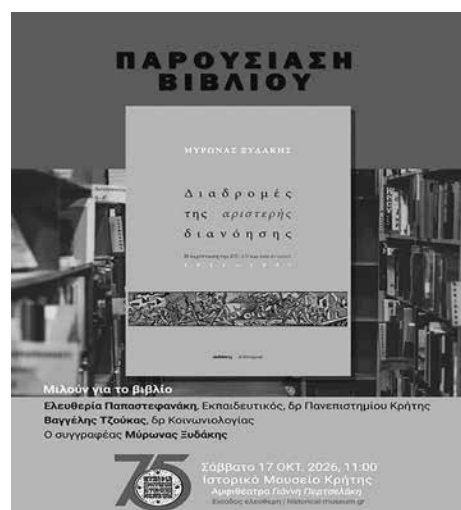

01 **πολιτική**

Παρουσίαση του βιβλίου του Μ. Ξυδάκη με τίτλο «Διαδρομές της αριστερής διανόησης»

Το Σάββατο 17 Οκτωβρίου 2026, ώρα έναρξης 11:00, στο Ηράκλειο Κρήτης στο Αμφιθέατρο «Γιάννη Περτσελάκη» του Ιστορικού Μουσείου Κρήτης, είναι προγραμματισμένη η παρουσίαση του βιβλίου του Μύρωνα Ξυδάκη με τίτλο «Διαδρομές της αριστερής διανόησης | Η περίπτωση της ΕΠ-ΑΝ και του Ανταίου, 1945–1947» (εκδ. *Α/συνέχεια*, 2026).

Το μεσοδιάστημα από την Απελευθέρωση έως την έναρξη του Εμφυλίου έχει τύχει από την ιστορική έρευνα λιγότερης προσοχής συγκριτικά με όσα προηγήθηκαν και όσα ακολούθησαν. Εξίσου παραγνωρισμένη είναι και η διάσταση που αφορά την διαμάχη που σημειώθηκε μεταξύ των αντίπαλων παρατάξεων καθόλη την δεκαετία του 1940 στο πεδίο των οραμάτων και των ιδεών.

Η παρούσα έκδοση φιλοδοξεί, στο βαθμό που της αναλογεί, να καλύψει αυτό το βιβλιογραφικό κενό, εστιάζοντας στην περίπτωση της επιστημονικής εταιρείας «Επιστήμη-Ανοικοδόμηση» (ΕΠ-ΑΝ) και του περιοδικού *Ανταίος*. Τα δύο αυτά εγχειρήματα συσπειρώσαν ορισμένους από τους σημαντικότερους αριστερούς, και ευρύτερα προοδευτικούς, επιστήμονες, τεχνικούς και διανοούμενους της περιόδου με στόχο να διαμορφώσουν μια τεκμηριωμένη και συνεκτική αφήγηση για το πώς θα μπορούσε να υπάρξει η Ελλάδα στον νέο μεταπολεμικό κόσμο, που αναδυόταν από τις στάχτες του Β' Παγκόσμιου.

Παράλληλα, μέσα από το βιβλίο δίνεται μια εικόνα των διαδρομών που ακολούθησε ένα σημαντικό μέρος της ελληνικής διανόησης από τον Μεσοπόλεμο έως και τον Εμφύλιο.

Μιλούν για το βιβλίο:

- **Ελευθερία Παπαστεφανάκη**, εκπαιδευτικός, δρ Πανεπιστημίου Κρήτης
- **Βαγγέλης Τζούκας**, δρ Κοινωνιολογίας
- **Μύρωνας Ξυδάκης**, συγγραφέας του βιβλίου.

Στενεύεται το Μαξίμου

■ **του Γιώργου Πατέλη**

Την Παρασκευή 9 Οκτωβρίου ο πρωθυπουργός έκλεισε, για πολλοστή φορά, την πόρτα στις πρόωρες εκλογές. Η κυβέρνηση θα εξαντλήσει την τετραετία, ανασχηματισμός δεν θα γίνει, και ο στόχος για το 2027 παραμένει η αυτοδυναμία. Πολύ ωραία όλα αυτά. Όταν όμως ένας πρωθυπουργός χρειάζεται να διαψεύδει κάθε εβδομάδα κάτι που «δεν συζητείται», τότε μάλλον συζητείται πολύ.

Στη μέτρηση της Metron Analysis για το MEGA (25/9), η Ν.Δ. καταγράφει 25,1% στην πρόθεση ψήφου. Αν στο ψηφοδέλτιο μπει και το κόμμα Σαμαρά, πέφτει στο 19,7%. Ένας στους πέντε ψηφοφόρους της Ν.Δ. δηλώνει ότι είναι πιθανό να το ψηφίσει. Και οι πρώτες ενδείξεις του Οκτωβρίου δείχνουν τη Ν.Δ. καθηλωμένη στο 29-31% της εκτίμησης ψήφου, χωρίς καμία ανάκαμψη μετά τη ΔΕΘ. Ο εκλογικός νόμος, εξάλλου, έχει έναν γκρεμό στο 25%: Από κει και κάτω, το πρώτο κόμμα χάνει το μπόνους. Τότε χάνεται και η αυτοδυναμία; αλλά και η συγκυβέρνηση. Και ο Κ. Μητσοτάκης την αρχηγία της Ν.Δ.

Το κόμμα Σαμαρά δεν έχει ακόμα ιδρυθεί και ήδη κάνει ζημιά. Είναι ο πιο «αποτελεσματικός» αντιπολιτευόμενος του Μαξίμου. Όσο μένει στον αέρα,

τόσο κρατά τη δεξιά πολυκατοικία σε ομηρία.

Παράλληλα η κυβέρνηση πίστεψε ότι με την πρωτόδικη απόφαση για το Predator το θέμα έκλεισε. Τον Σεπτέμβριο όμως ήρθε η μήνυση για κατασκοπεία από εν ενεργεία ανώτερο στέλεχος της ίδιας της ΕΥΠ. Και στο ερώτημα αν ο πρωθυπουργός, ως πολιτικός προϊστάμενος της ΕΥΠ, ζήτησε ενημέρωση, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος απάντησε... με επίθεση στους «τηλεδικαστές». Και τα μηνύματα που λαμβάνει η κυβέρνηση είναι ότι το σκάνδαλο των υποκλοπών δεν θα το αφήσουν να κλείσει εύκολα διάφοροι «μεγαλοπαράγοντες του τόπου».

Την ίδια στιγμή η κοινωνική δυσανεμία δεν σβήνει με τα πακέτα της ΔΕΘ. Ακρίβεια, ΟΠΕΚΕΠΕ, Τέμπη, ρωγμές στην Κυψέλη, νεκροί στην Πλάκα κ.ο.κ. Και μια επίσκεψη Ρούμπιο που άφησε πίσω της εξοπλιστικά δισηκατομμύρια και «λεπτές καταστάσεις» για την ΑΟΖ.

Τι θα κάνει λοιπόν το Μαξίμου; Αν περιμένει την άνοιξη, ρισκάρει να βρει απέναντί του ένα στημένο κόμμα Σαμαρά, νέες αποκαλύψεις –ίσως και δικαστήρια– για τις υποκλοπές και έναν

χειμώνα ακρίβειας. Αν πάει νωρίτερα, ρισκάρει τα πάντα σε μια κάλπη χωρίς δίχτυ. Ο πειρασμός μιας αιφνιδιαστικής προσφυγής, πριν προλάβουν να στηθούν για τα καλά οι αντίπαλοι, είναι προφανής. Τα «όχι» των πρωθυπουργών έχουν, ως γνωστόν, ημερομηνία λήξης.

Ένα είναι σίγουρο: Το Μαξίμου δεν αποφασίζει πια με βάση το τι χρειάζεται η χώρα, αλλά με βάση το πότε θα χάσει λιγότερα και με το «αν», το «πότε» και το «πώς» ο Κ. Μητσοτάκης θα δει την πόρτα της εξόδου.

Επίσκεψη Ρούμπιο: Υποδείγματα «συμμάχων» και υποτελών πελατών

■ **του Νίκου Ταυρή**

Στην Πνύκα ανέβηκε –κανένα μέτρο στη δουλοπρέπεια από την κυβέρνηση– στις 7 Οκτωβρίου ο ΥΠΕΞ των ΗΠΑ Μ. Ρούμπιο για να μας εξηγήσει, με φόντο την Ακρόπολη, ότι η Δύση βρίσκεται «σε ένα σταυροδρόμι»: Ισχύς ή παρακμή. Η Αμερική, είπε, διάλεξε την επιδίωξη της εθνικής ισχύος «χωρίς να απολογούμεστε». Επαναβιομηχάνιση, εφοδιαστικές αλυσίδες, άμυνα. Και η Ευρώπη; «Μπορεί να ξυπνήσει από τον μακρύ της λήθαργο».

Τι σημαίνει όμως «ξύπνημα» στη γλώσσα του τραμπισμού; Η Ευρώπη να αγοράζει αμερικανικά όπλα, να πληρώνει αμερικανικό LNG, να σκάνει το βάρος των πολέμων που άνοιξαν άλλοι, και να αποβιομηχανοποιείται, ενώ η Αμερική επαναβιομηχανοποιείται. Ο ίδιος κατalogίσσε στις ευρωπαϊκές χώρες ότι άφησαν τους στρατούς τους να αποδυναμωθούν και παραχώρησαν κυριαρχία σε διεθνείς θεσμούς. Τη δική τους κυριαρχία, εννοείται, γιατί την παραχώρησε προς την Ουάσινγκτον τη θέλει απερίοριστη. Ο τραμπισμός δεν θέλει μια Ευρώπη

ισχυρή. Θέλει μια Ευρώπη υπάκουη, πελάτισσα και μετόπισθεν. Πρώτα της φορτώνει τους πολέμους, την αποκόβει από τη φθηνή ενέργεια και της επιβάλλει δασμούς. Μετά της πουλάει ακριβό αέριο και πυρομαχικά...

Η Ελλάδα; Υπόδειγμα συμμάχου ή καλύτερα υποτελούς πελάτη, να ακολουθήσει το παράδειγμα της η Ευρώπη. Το παράδειγμα κοστολογήθηκε επί τόπου: Εξοπλιστικά 4 δισ. δολαρίων μέσω FMS, πύραυλοι και βόμβες για F-35 και F-16, αναβάθμιση 37 F-16. Και ο Κάθετος Διάδρομος, για να περνά το αμερικανικό LNG προς την Κεντρική Ευρώπη.

Λεπτές καταστάσεις και... ιδιωτικά

Όταν ρωτήθηκε για το καλώδιο Ελλάδας-Κύπρου, ο Ρούμπιο είπε ότι τα ζητήματα αυτά «σχετίζονται με λεπτές καταστάσεις» που «συμπεριλαμβάνουν και άλλες χώρες». Ποιες άλλες χώρες; Τη λέξη «Τουρκία» δεν την πρόφερε κανείς σε όλη την επίσκεψη. Δεν χρειάζονταν. Η «συμπερίληψη» αυτή νομιμοποιεί στην πράξη τις τουρκικές αξιώσεις του παράνομου τουρκολιβυκού μνημονίου και υποβαθμίζει την ελληνοαιγυπτιακή οριοθέτηση. Αυτή τη δήλωση

θα μπορούσε να την υπογράψει και ο Φιντάν, διπλωματικό τω τρόπο.

Και η λύση; «Ιδιωτικά», μέσω της διπλωματίας. Τι σημαίνει ιδιωτικά, κ. Ρούμπιο; Θα πάρετε τηλέφωνο τον Ερντογάν; Θα πιέσετε τον Ερντογάν ή τον Μητσοτάκη; Θα απειλήσετε την Άγκυρα με αποκλεισμό από αμυντικά προγράμματα; Αυτό, πάντως, δεν είναι ιδιωτικό. Γιατί αυτό που μας καίει δεν είναι το καλώδιο. Είναι η ΑΟΖ και η υφαλοκρηπίδα, που με μία φράση έγιναν «λεπτή κατάσταση».

Η κυβέρνηση, που τον έφερε χωρίς διπλωματική προετοιμασία, πανηγυρίζει για σχέσεις «στο υψηλότερο επίπεδο όλων των εποχών». Τι κι αν ο επίσημος καλεσμένος αναίρεσε την εθνική κυριαρχία μας από την Πνύκα. Αν η Άγκυρα διαβάσει τη φράση ως πράσινο φως και στείλει πολεμικά στην επόμενη πόντιση, τι θα κάνει το Μαξίμου; Θα στείλει κι αυτό; Ή θα ζητήσει να λυθεί κι αυτό... ιδιωτικά;

Όσο για τον Ρούμπιο, ο ξένος τύπος διάβασε την ομιλία ως πρώτο βήμα στη μάχη της διαδοχής του Τραμπ, απέναντι στον Τζέι Ντι Βαυς. Η Πνύκα έγινε σκηνικό για προεκλογικό σποτ, με την Ακρόπολη για ντεκόρ...